

Matuszka Máté

FAGYPONTOLITIKA

[BECSAPÓDÁS]

2017-03-14 | BECSAPÓDÁS, NOVELLA

Ma kivételesen a többiekkel együtt ébredek. A tél még nincs itt, a hideg viszont már megjött, én pedig magzatpózba húzom magam a hálósákomban, de ugyanúgy fázom. Megpróbálok elképzelni valami kellemesen meleg helyet..., de nem, már ehhez is túl hideg van. Közben hallom, ahogy a többiek felöltöznek; recsegve kötik be katonai bakancsaikat, a fűzők fagyottan merevek, összecsomagolják a hálósákjaikat, és szép kényelmesen bemasíroznak az erdőbe.

Ekkor dugom ki a fejem, mert megérezem Itxaaro kávéjának illatát.

– Ilyen korán? – kérdezi, mikor meglát.

Másnapos vagyok, meg fáradt, csak bólintok. A tisztás, ahol az osztagunk tábort vert, tele van üres üvegekkel. Odaszólok pár mellettem elhaladó újoncnak, legyenek szívesek és jöjjenek vissza, szedjék össze. Megállnak, de nem fűlik a foguk a takarításhoz. Gyorsan találnak kifogást:

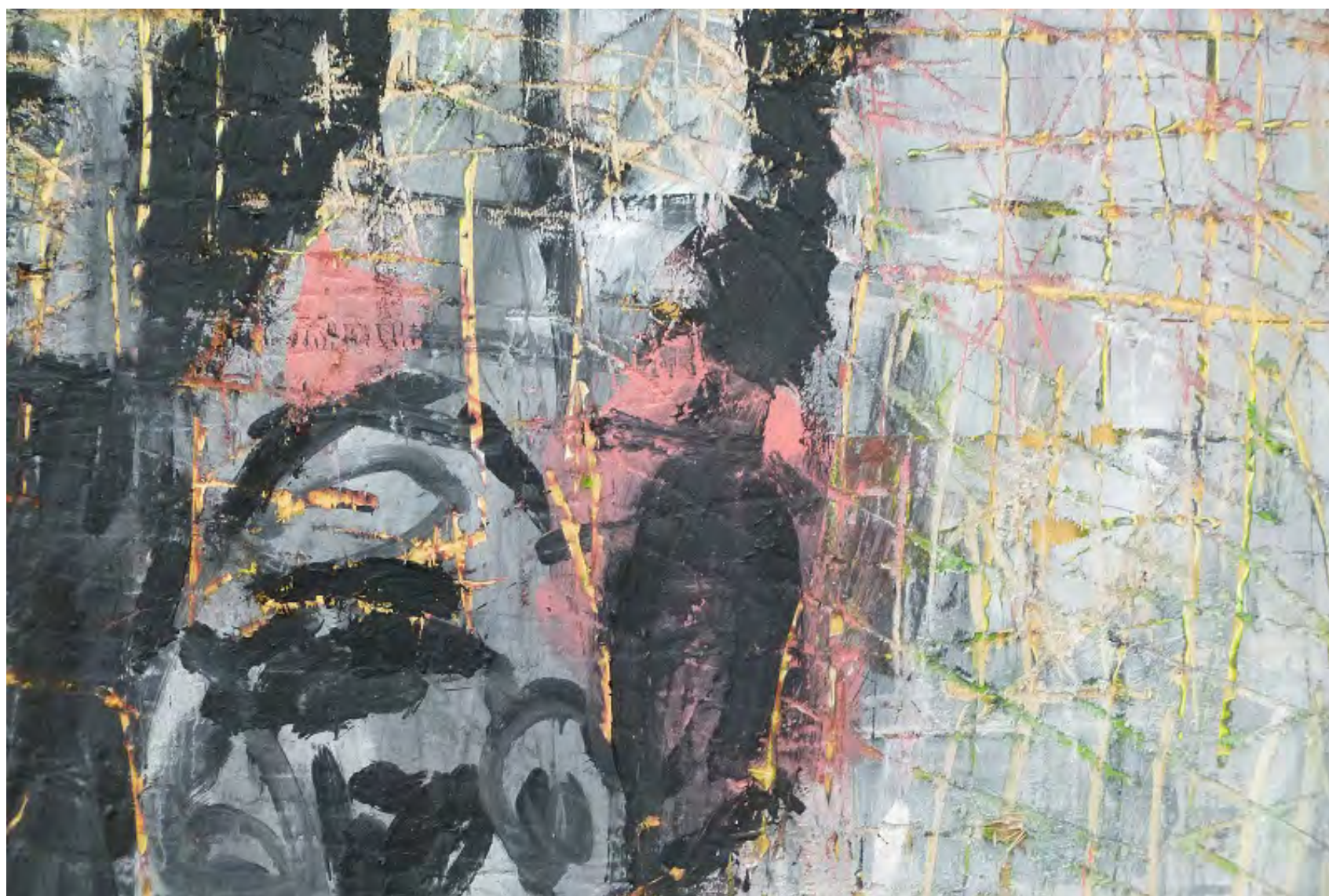
– Udane parancsnok azt mondta, menjünk járőrbe.

Én viszont nem hagyom magam, közlöm velük, hogy nem számít, Udane parancsnok mit mondott, szedjék össze az üvegeket. Erre sem mozdulnak, csak állnak és néznek ki a fejükből... Míg Udane parancsnok rájuk nem szól, hogy egy feljebbvaló beszélt hozzájuk, mire nagy kelletlenül visszajönnek, összeszednek pár tucát üveget, és a tisztás szélén álló üresüveg-hegy mellé dobják, amin megtörik a reggeli napfény, és darabos szivárványokat szór szét.

összekeverik

Közben Itxaaro, aki korábban éttermi séf volt, összeszed pár hidegtől lelassult ganóbogarat. Bedobja a kávéba, mire a bogarak a hosszú, karmos lábukkal megfelelően összekeverik. Akkor kiszedi és eldobja az állatokat, tölt nekem meg a parancsnoknak is. A kávéja pocsék, mert az alapanyagokon nem tud változtatni, de legalább átmelegít.

Összepakolom én is a hálósákomat, egyenruhába öltözöm, berecsegtetem a fűzöt a bakancsomba – menetkész vagyok. Itxaaro is összeszedi magát, együtt indulunk az erdőbe. Udane után mi ketten vagyunk a rangidősek, a mi feladatunk, hogy ellenőrizzük, a srácok mindent rendben csinálnak-e: azaz megfelelően őrzik-e az országhatárt.

Mikor elindulunk, Udane parancsnok a rádión megrendeli a téli sátrunkat, ennek ugyan szerintem már régen ideje volt. Nem teszünk meg öt lépést sem, mikor akkora tüsszentés hallatszik, hogy a madarak felrepülnek a fákról, és pár pillanatra az egész erdőben csönd lesz.– Ez a parancsnok volt...? – kérdezi Itxaaro. És hát igen, megjött a hideg.

Határőröknek jellemzően nagyon fiatal srácokat osztanak be, mi majdnem kétszer idősebbek vagyunk náluk, szóval van dolgunk bőven. Az országot itt a He folyó határolja, a srácok a partján ülnek le kisebb-nagyobb csoportokban, és kővel dobálják egymást, vagy alvó társaikat akarják begurítani a vízbe, mások a töltött puskákkal kardoznak.

Mikor meghallják, hogy jövünk, rendszerint abbahagyják a hülyéskedést, és őrködést tettetnek. Rájuk parancsolok, hogy ésszel legyenek, ők meg, mintha csak a haverjuk lennék, vigyorogva mondják, hogy igenis-igenis... Persze tudom, hogy fél perc sem telik el, és ott folytatják, ahol abbahagyták.

Pontosan ez Udane célja. Őt kisgyerekek korától katonának nevelték a szülei, már a homokozóba is egyenruhában járt. És persze ki nem állhatta. Én nem osztom teljesen a szabadelvűségét, szeretnék egy kis szabályozottságot... De nincs, és ezért úgy érzem magam, mint egy különálló sziget, amit mosnak a hullámok.

– Na menjünk tovább – mordulom oda Itxaarónak, ő pedig jön, és mikor nem látnak, megveregeti a vállamat, hogy ne legyek rosszkedvű miattuk.

– Szinte még gyerekek – zárja le, csak hogy ez engem nem vigasztal.

Szótlanul sétálunk a He folyó mellett, látom tükröződni az arcomat, ami, életkor ide vagy oda, egy kölyök képe. Fiatalabbnak nézek ki még náluk is, nem meglepő, hogy alig hallgatnak rám. Talán ha Udane kiöregszik a parancsnokságból, és én kapom meg az egységet, talán akkor..., de addig meg...

Nem sokkal később Itxaaróval kiülünk a kedvenc helyünkre. A folyó itt tesz egy kis kanyart, a part félszigetként lóg a vízbe, a kövek pedig két fotelt formáznak.

Lényegtelen dologról álmodozom

Ülünk és nézzük a felhőket. Én mindenféle lényegtelen dologról álmodozom, mikor a túlparton felbukkan pár szőke ember. Halászok a közeli faluból – az ellenségeink. Odaintünk nekik, ők visszaintenek, aztán békésen halásznak. Nem sokkal később felbukkan pár nő, mind szőkék – ez

valószínűleg a közösség genetikai torzulása. A nők az ebédet hozzák ki, bár ez erős túlzás, mert valójában a falu egyetlen fekete hajú nőjével cipeltetik ki egy nagy fémedényben. Feketehaj osztja a beazonosíthatatlan kaját, senki nem segít neki, csak a saját nyelvükön magyaráznak, mi egy szót sem értünk.

Itxaaróval arra gondolunk, hogy háború van, és az ellenséges civil lakosság lelövéséért egy hét szabadság jár. Egymásra nézünk, de inkább elnyúlunk a kőfoteleken, amik már hidegek. A felhőket nézzük, a fákat, majd Itxaaro elővesz a hátizsákjából egy tegnapi estéről maradt üveget, és a nap hátralévő részében magunkba döntjük a teljes tartalmát.

Sötétedéskor megyünk vissza a táborba, és mert nem világít semmilyen lámpa, félek, hogy valami baj történt. És tényleg: Udane parancsnok a földön fekszik, mintha önmagába esett volna össze, teljesen formátlan... Vagy inkább zsákszerű. Mint rangidős, megtapogatom, életjelet keresek. A teste hideg és puha, mert minden csontja eltörött, a belső szervei pedig szétszakadtak.

– Oda nézz – mutat Itxaaro a tisztás szélén álló üresüveg-hegyre.

Udane parancsnok akkorát tüsszentett, hogy a teste összetört, a nyelve pedig a tábor túlsó feléig repült.

Furcsa érzés, hogy ezt be kell jelentenem rádión a parancsnokságnak, de még furcsább, hogy ezzel én lettem a rangidős. A rádió azt mondja, tartsam fent a jelenlegi állapotot, hamarosan döntést hoznak a továbbiakról.

Hát jó... Miután mindenki engem néz, azt teszem, amit Udane is tett volna: felkapcsoltatom a lámpákat és szétosztok némi piát. A srácok persze nem foglalkoznak azzal, mennyi a napi adag, sokkal többet isznak, én pedig nem szólok rájuk, azt hiszem, ebben a helyzetben ez megengedhető. És különben is: azt mondtam nekik, kapcsolják fel a lámpákat, ők pedig engedelmeskedtek, és felkapcsolták. Én erre iszom.

2

Másnap az ellátmány-helikopter hangjára kelünk fel. Mindenki másnapos, mozogni is alig tudunk, a hálósákokba bújva nézzük végig, ahogy a helikopterből ledobják a téli sátrunkat – meg egy fekete koporsót. Tudom, hogy bele kell tennünk Udane parancsnokot, és épp készülök kiadni a parancsot, mikor a helikopter alatt hirtelen megjelenik egy jókora, sapkás alak; elsőre nem is embernek, inkább medvének tűnik. Bár hideg van, az inge csak a köldökéig begombolt, hogy láthassuk a mellkasára ragasztott... *pénzérme*ket, vagy nem is tudom, mik azok.

A sapkás alak olyan mély hangon üvöltözik, mint a földrengés, a srácok pedig ijedten ugranak fel, és teszik a koporsóba Udane gumiként hajló testét. Aztán a koporsót a helikopter magába szívja, és elszáll a felkelő nap felé. Ettől apokalipszis-hangulatom lesz.

A sapkás alak végignéz rajtunk, majd dörgő hangon: – Maguk nem képesek felsorakozni, vagy mi?!

A srácok zavartan néznek hol rá, hol rám. Kihúdom magam, és elindulok az idegen felé. Végigmér.

– Maga a szakaszvezető?

Mondanám, hogy *ideiglenes parancsnok* vagyok, és meg akarom tudni, ő ki, mikor a közöttünk lévő jó tízméteres távolságot egyetlen pillanat alatt megteszi, mintha teleportálna, és orrba vág.

Csillagokat látok. Megfordul körülöttem a föld.

Itxaaro támogat fel, és húz be a sorba..., mert a srácok egy pillanat alatt felsorakoznak. De mert régen csinálták, meg nem is józanok, nem lesz túl katonás.

– Maguk másnaposak?! – kérdezi, vagy kijelenti a sapkás, nem tudom eldönteni. – Szánalmas bagázs!

A fejét ingatja, majd bemutatkozik: Nekane-nek hívják, és ő az új parancsnokunk. Aztán a mellkasára mutat, és megszámolja a ráragasztott pénzérmeiket: valójában tizenhét pisztolygolyó. – Ennyiszer próbáltak megölni a parancsnokságom alá tartozó nullák! Csak jelezném önöknek, uraim, hogy elpusztíthatatlan vagyok!

Kihívóan néz végig rajtunk, a fejét ingatja, mert gondolom, látja, hogy itt aztán senki nem fog soha rálőni. Találomra meglökdös pár srácot, és megint megállapítja, hogy a mi bagázsunk is egy nagy nulla.

– A sátrat legalább fel tudják állítani?

Felállítjuk, aztán az összes piát bepakoltatja, és kijelenti, hogy mindet lefoglalja, mi pedig takarodjunk járőrözni. Bemenekülünk az erdőbe. Mikor Nekane már nem lát minket, a srácok odajönnek hozzám, hogy ugye, most nem ez az ember az új parancsnokunk?! Én meg... Nos, nagyon jól esik, hogy idegyűltek körém, hogy mind engem néznek, hogy mind tőlem várnak megoldást, de... Hát mit mondhatnék nekik? Én is azt kívánom, hogy ne így legyen, de... Megígérem, hogy beszélni fogok a parancsnoksággal, noha most annyira fáj az orrom, hogy a számat is alig tudom kinyitni.

Úgy gondolom, elég határozott választ adtam, amolyan *vezetői választ*, ám a srácok csak fújnak egyet, majd otthagynak Itxaaróval – aki persze megint megveregeti a vállamat, hogy szerinte oké minden. Vagy ha nem, majd az lesz.

Leülünk a hideg kőfotelekbe, én a számon át lélegzem, és ki akarom találni, mit tehetnék, de annyira másnapos vagyok, hogy semmire sem tudok gondolni.

Falkányi harkály száll el a folyó felett. Néha-néha lecsapnak és apró darabkákat csippentenek ki a felszínhez közel úszó halakból. A télre hizlalják magukat, és ha már most ennyire falánk, nagy hidegre kell számítani. Nem örülök neki...

Annak sem, hogy az orrom használhatatlan. Az esti sorakozónál, ami ugyanúgy nem sikerül, mint a reggeli, a számon át veszek levegőt, és arra gondolok, a srácok bíznak bennem, felnéznek rám, így előlépek, hogy panaszt tegyek és orvosi segítséget igényeljek, de még be sem fejeztem a lépést, Nekane előttem terem.

– Megengedte bárki is, hogy kilépjen a sorból!?

A szám már formázza, hogy: – Nem, de...

Ekkor megindul a válla, a testem pedig önkéntelenül is összehúzza magát. Szánalmas látványt nyújtok, elég csak ránézni Nekane-re, és tudom, hogy így gondolja. Visszalépek a sorba, szemem sarkából látom, hogy mindenki így vélekedik rólam, hogy olyan mélyre kerülök, ahol még sosem voltam. Behunyom a szemem, azt kívánom, bár itt se lennék... Bár mindez meg se történne... Bár én ne én lennék.

– Tudják, miért vállaltam el, hogy vezetem a maguk szánalmas bandáját? – kérdezi tőlünk Nekane, persze senki sem válaszol. – Mert háború van. És mert ez a szakasz az elmúlt két évben kereken NULLA lövést adott le az ellenségre! Elég volt belenézni a papírjaikba, hogy tudjam, itt nagy baj van – és ezzel rám néz, én meg akaratlanul is kissé összehúzzom magam. – Gondoljanak a jövőre! Hogy akarnak majd visszagondolni életüknek erre a szakaszára? Hogy szánalmas senkik voltak egy szánalmas, hasznavehetetlen osztagban? Nagyon remélem, hogy nem!

Hirtelen lerángatja az egyik srác válláról a puskát, majd a magasba tartja.

– Tudják, hogy kell ezt használni, igaz? Az a folyó tizenegy méter széles. Még a vak nagyanyám is át tudna lőni rajta!

Visszadobja a puskát a srácnak, aki elkapja, de megtántorodik.

– Kezdenek embereket lőni!

3

Minden reggellel hidegebb lesz. Összehúzzuk magunkat, ahogy megyünk be az erdőbe. Érzem, hogy a srácok ellenségesek velem, meg is fordult a fejemben, hogy talán engedelmeskedni fognak Nekane-nek, és lövöldözni kezdenek át a He folyón, de nem. Ez jó.

Azt akarom, hogy tudják, nem hagytam el őket, hogy még ott vagyok nekik, így napközben többször is ellenőrzöm őket. Persze mind úgy gubbasztanak a fák alatt, mint a galambok a vezetékeken. Próbálok segíteni, tippeket adok, hogy óránként masszírozzák át magukat, mozogjanak kicsit, ne hagyják, hogy

kihűljön a testük, de csak legyintenek, vagy azt sem... Néhányan tűzgyújtással próbálkoznak, de Udane parancsnok annyira ellene volt a dohányzásnak, hogy még egy doboz gyufa sincs nálunk. A srácok fél nap után feladják, inkább saját módszerrel kísérleteznek: egyikük összepisili magát, majd felnyög, hogy: – Óóó, milyen jó meleg! – de fél órával később didereg, hogy mindjárt lefagy a lába meg a töke. Egy másik srác a maszturbálást választja, pár óráig valóban kitart, aztán elfárad, és mert leizzadt, úgy remeg, mintha jeges vízbe esett volna.

Itxaaro az egyetlen, aki nem adja fel a próbálkozást a tűzgyújtással: összehordott egy kis fahalmot, és hol köveket üt egymásnak, hol fadarabokat dörzsöl össze, persze nulla sikerrel.

Én a nap nagyrészét azzal töltöm, hogy csukott szemmel ülök a jéghideg kőfotelben, és becsapódó bombákról ábrándozom, ahogy mindent felégetnek: a túlpártot, a falut, az ott élő embereket, a fákat... A robbanások és a kigyulladó erdő napokig meleget csinál. Ezeket el is mesélem Itxaarónak, aki erre abbahagyja a küszködést a tűzgyújtással.

– Hát az jó lenne, igen... Bombázás, ó igen... – motyogja, majd mégis visszatér a fadarabok összedörzsöléséhez.

Este már olyan hideg van, hogy a sorakozón egyszerre remeg mindenki, mintha emberi százlábút adnánk elő. Nekane most is csak köldökig gombolta be az ingét, és csóválja a fejét, ahogy végignézi rajtunk.

– Rossz ember ellen küzdenek! Én a parancsnokuk vagyok! És adtam egy parancsot! Süketek, vagy mi van?!

Persze senki sem válaszol, Nekane meg úgy áll előttünk, mint egy támadni készülő medve. Végignézek a srácokon, és látom, amit ő nem: ezek az emberek még bíznak a világban, és sosem fognak másokat lelőni.

– Na jól van... Így is csinálhatjuk! Akkor mostantól minden lelőtt ellenségért jár egy üveg pia!

Támad némi mozgolódás a sorban, de Nekane csak ennyit ért el. És erre igen büszke vagyok. Udane módszere végül bevált, lázadóknak látom magunkat, akik a saját világukért küzdenek.

A hideg azonban egyre elviselhetetlenebb. Minden reggel arra ébredek, hogy magzatpózban remegek a hálósákomban, a reggeli köd mindent átnedvesített, Nekane pedig morog, mint egy medve, és felrúgja minket. Szerintem érzi a veszét, hogy itt nem tud mit tenni, hogy a hatalma csak látszat.

Ki kell tartanunk, és nyertünk.

Itxaaro azonban feladja a tűzgyújtást. Mérgében szétrúgja az összehordott fadarabokat, leveleket és köveket, és bedobálja mind a vízben úszó jégtáblákra. Aztán csak áll a parton, és a velünk szemben ülő Feketehajat nézi. A falubeliek kizavarhatták horgászni, de a nő leült a folyópartra, bebugyolálta magát egymilliónyi plédbe, és úgy néz ki, mint egy életre kelt sátor. A horgászbotok előtte hevernek, minek is dobna a vízbe, a jégtáblák azonnal elvinnék a damilt.

Szomorú belegondolnom, hogy ezt a nőt gonoszságból zavarták ki...

– Szerinted mennyit melegít a pia? – kérdezi Itxaaro, közben leveszi válláról a puskát, és...

Nem hiszem el, amit látok.

Itxaaro megcélozza Feketehajat.

Azt mondom neki, hogy az ital valójában semmit sem melegít, az érzés hazugság. De mert nem teszi le a fegyverét, odamegyek, és elveszem. Így is csak áll, és a túlpartra néz.

– Talán engedelmeskedni kellene neki – motyogja. – Kit érdekel már, Udane mit akart. Új parancsnokunk van.

Megkérem, hogy tartson ki, de közben azt képzelem, bomba találja el Itxaarót, a testrészei köddé válnak, és lassan elpárolognak. Haragszom magamra. Bizalom – ezt ismételve magamban.

– Kitartani, mi? – motyogja Itxaaro, és ekkor lövés hallatszik, visszhangzik az erdőben.

A közelből jött, rögtön megyek is megkeresni, ki adta le, de nem találom meg. Az esti sorakozónál egy vöröshajú srác lép elő, és remegő hangon jelenti Nekane-nek, hogy lelőtt egy ellenséget. Nekane végignézi rajta.

– És ezt mivel tudja bizonyítani?

A srác habog, hogy semmivel, mert a folyón nem mert átmenni, erre Nekane felkapja, és odébb dobja pár métert. A srác elesik, ijedten néz a parancsnokra.

– Nem ölt meg maga senkit! Maga csak egy kis hazudós féreg!

Elhitem magammal, hogy meg kell bíznom Itxaaróban, és hogy azért, mert valaki kicsit megbillent, nem jelenti, hogy mással is így lesz.

Meglepődöm, hogy a reggeli sorakozó után mindenki ugyanoda megy: a mi félszigetünkre. A srácok körbeülik Itxaarót, aki majdnem egy fejjel magasabb náluk, és nézik a szemközti parton Feketehajat, vagy legalábbis a plédhalmot, ami alatt bujkál.

Dél körül néhány srác nem bírja tovább, felüvöltenek az égre, majd talpra ugranak, és a puskájuk tusával addig verik egy fa kérgét, míg szét nem reped. Az egész odvas, harkálycsalád ásta bele magát télre. Meg akarom állítani a srácokat, de nekem esnek, nem tehetek semmit, kiszedik a harkályokat, azok meg lustán nézik őket. A srácok mindegyiket megölik, a vérüket az arcukra kenik.

– De jó meleg – motyogja egyikük.

Arra gondolok, bárcsak bombák hullanának rájuk.

Arra, hogy mind elégnek.

Hogy ki kell tartanunk.

Beleütök a közeli fákba, de nem sikerül kiadni a haragomat. Ők viszont látszólag lenyugodtak.

Ekkor ismét puskadörrenés hallatszik.

Az egyik srác elszánta magát, és rálőtt Feketehajra, ám az a rengeteg pléd felfogta a golyót. Feketehaj felpattan, és billegve bemenekül a fák közé.

Ahogy este végignézek a srácokon... Látom, hogy meginognak, és ezt Nekane is látja.

– Jól van! – mondja. – Lehet, a végén csak férfiak lesznek!

Ki kell tartanuk...

A nap még fel sem kelt, én azonban kibújok a hálósákomból, és elindulok ki a partra: meg akarom találni Feketehajat, mielőtt a srácok felkelnek. Ők gyengék. Ez van. Én azonban nem adom fel; Udane-nel itt fel akartunk építeni valamit, és nem hagyom, hogy Nekane lerombolja.

A levegőben apró jégkristályok szállnak, a He folyó befagyott. Feketehajat nem látom sehol, kiabálni akarok, de mintha jégtömböket lélegeznék. Elment a hangom.

A nap lassan felkel, tudom, már csak percek kérdése, hogy a srácok ideérjenek...

Ekkor egy jobbra-balra billegő plédhalom bukkan fel a fák között, amit két vékony láb tart. Integetek neki, ő pedig ijedten veti magát a földre. Próbálom elmutogatni, hogy ne jöjjön ki a partra, mert lelövik. Feketehaj látja, hogy nem akarom lelőni, szép lassan előbújik a plédjeiből. A saját nyelvén kiabál valamit, de nem értem... Mutogatom neki, hogy ha itt marad, lelövik, ő pedig engem néz ... És hirtelen látom, megérti, mit akarok. Mintha mosolyogna, és bólogat, hogy oké, minden rendben, vette az adást, azzal összeszedi a plédjeit, és eltűnik a fák között.

– Itt van – hallom meg a hátam mögöl, ijedtemben összerezzenek.

Néhány srác bukkan fel, az arcuk olyan elgyötört, mint a hetvenéves háborús veteránoké. Elsőre azt hiszem, a lányra értették, hogy itt van, de nem, rám gondoltak.

– Keresett Nekane – mondják, és érzem a neheztelést a hangjukban. Tudom, hogy Nekane mindannyiunkat megbüntet, amiért kihagytam a reggeli sorakozót, de úgy érzem, megérte. Ezek a srácok nem is tudják, mit tettem értük, és valószínűleg soha nem is fogják megtudni, de nem érdekel, mert...

...mert azt hiszem, mindenkivel tettem valami jót.

A büntetés annyi, hogy kimarad a reggeli kávé. Na bumm... Úgy tűnik, Nekane kezd kifogyni az ötletekből. Kezdi feladni. Napközben a biztonság kedvéért a megszokottnál is többet ellenőrzöm a srácokat, de mindent rendben találok. Feketehajnak semmi nyoma.

Visszamegyek Itxaaróhoz, aki szokás szerint a kis félszigetünkön gubbaszt, a kőfotelek mögött keresett magának menedéket a hideg szél elől. Leülök mellé, és megveregetem a vállát, minden rendben lesz. Ülünk egymás mellett, nézzük a felhőket, és úgy érzem, győzni fogunk.

Puskalövés hangját hallom.

Itxaaróval együtt ugrunk fel, sietve megyünk a hang irányában. A srácok egy bolyban állnak a folyóparton, körbeveszik egyik társukat, aki puskával a kezében áll. A puska füstöl. Átnézek a túlpartra, és egy összekötözött, szőke nőt pillantok meg. Arccal a földön fekszik, a teste ráng, és apró vércsík folyik belőle a befagyott folyóra.

– Hogy került ide? – motyogja valaki, de mintha álmában mondaná.

Egy másik: – Ki kötözte meg?

És egy harmadik: – Meghalt? Ő most meghalt?

A srácok sokáig nézik, aztán elszállingóznak, mintha meg sem történt volna. Én azonban...

Becsapódó bombákat érzek magamban. De ki kell tartanom helyettük is.

Az esti sorakozón megint a remegés.

– Mi történt? – kérdezi Nekane. Neki is nyilvánvaló, hogy nincs minden rendben.

Remélem, senki sem mozdul, de a puskás srác előlép. A földet nézi, eltelik kis idő, mire összeszedi magát és megszólal. Azt mondja, nem bírta a hideget, és lőtt. És hogy a szőkét kilökték a fák közül, és meg volt kötözve. Ő pedig lőtt. Csak úgy lekapta a válláról, és lőtt.

Nekane végignézi rajta, majd a sátorhoz megy. Egy üveg abszinttal tér vissza. A srác kezébe nyomja, azt morogja neki, *megérdemelted*, aztán takarodót vezényel.

A srác meghúzza a piát, és mindenki irigykedve néz rá.

Nagyon furcsa rezgést érzek a táborban, és tudom, hogy lépnem kell, mielőtt minden összeomlik. Az utolsó lázadó vagyok, ki kell tartanom.

Másnap, miközben megyünk ki a folyópartra, hátra maradok, ekkor nézem meg igazán a srácokat: mind csőre töltött fegyverrel sétálnak, majd ülnek le a folyópartra, és célozzák be a túlpartot. Imádkozom, nehogy bárki felbukkanjon. Nem tudok egy helyben ülni, puskalövéseket hallok, pedig nem lő senki, becsapódó bombákat, robbanásokat, és kész vagyok rá, hogy ha valamelyik srác el akarná sütni a puskáját, kivegyem a kezéből.

De persze jó messze vagyok attól a sráctól, aki aznap elsőként lő, esélyem sincs megakadályozni.

Utána nem sokkal megint lő valaki.

Délután megint.

És mindig a közeli falu szőke nőit lövik le. És mindegyiket megkötözik.

Este Nekane nagyon elégedetten csapja össze a kezét.

– Na végre! – kiált fel, és mindenkinek ad egy-egy üveg abszintot.

A srácok hihetetlen gyorsan beküldik az egészet, majd verekszenek a ki nem ürült üvegekért. Másnap senki sem tud idejében felkelni, de Nekane-t nem érdekli, hagyja az egészet. Egyedül indulok ki a partra.

Nem megyek be túl messze a fák közé, mikor megtalálom a srácot, aki elsőként lőtt. Kitört kérgű fában kucorog, amit harkályok vájtak ki maguknak, azoknak azonban semmi nyoma, csak a srác hajában van néhány pici madártoll, de azok a fáról is rákerülhettek. Az abszintos üvegében lötyög még pár ujjnyi.

Odamegyek hozzá, és megkérdem, hogy van.

Rám sem nézve azt kérdezi: – Te öltél már?

Nem válaszolok, de a torkom az állandó szájon át légzéstől annyira fáj, hogy talán nem is tudnék.

– Mind elkezdtek – motyogja. – Mint meglökní egy szíklát, olyan az egész.

El akarom venni tőle a piát, ő azonban ráteszi az elkékült kezét, amiről pikkelyként hullik a bőr. Azt mondom neki, igya meg, és utána gondolja át a dolgokat. És hogy kitartás. Azt hiszem, jó dolgokat mondtam neki, ő azonban csak néz maga elé, a tekintete üres, nem is hagyom ott, amíg nem pislant párat.

Úgy érzem, megéri küzdenem.

Kimegyek a partra, és összehúszom magam a kőfotelek mögött. Annyira fázom, hogy bánom, amiért nem vettem el a srác piáját, mert segítene, hazug érzés ide vagy oda... Látom magam előtt Itxaaro szétrúgott tűzpróbálkozását, legalábbis azt a keveset, ami a parton maradt belőle. Nem bírom megállni, hogy össze ne rakjam, és én is megpróbáljak tüzet gyújtani.

Felbukkan Itxaaro, és leül mellém.

– Feleslegesen próbálkózol – mondja, kék a szája. – Teljesen reménytelen – ingatja a fejét. – Fogadd el, hogy az van, ami van.

Feláll, és kézbe veszi a puskáját.

– Gyere inkább. Új parancsnokunk van, és adott egy parancsot – mondja, azzal otthagya.

Nem megyek utána.

Itxaaro... Emlékszem, mikor felbukkant, le sem lehetett vakarni Udane-ről, aki azonban nem bírta az arcát, és elzavarta. Így csapódott hozzám. Most pedig átállt Nekane oldalára. Mint egy puha kis kígyó...

Ülök a kőfotelek mellett, és mindent felégető bombákról fantáziálok.

Dühöt érzek, robbanást, és tudom, hogy nem segítene, ha fákat rombolnék le, az sem, ha harkályokat ölnék... De valahogy oldanom kell a feszültséget, hát lekapom a puskámat – jéghideg –, és minden erőmet beleadva: eldobom. A folyó közepéig repül, ahol olyan vastag a jég, hogy a puska súlya sem tudja áttörni. Kitartás. Kitartás.

Este alig várom, hogy Nekane kiszúrja, elvesztettem a puskámat. A sorakozónk nem teljes, pár srác hiányzik, ez már eleve idegessé teszi, én meg örülök. Mindjárt rám néz...

Ekkor bukkannak fel a hiányzó srácok.

Pár összekötözött női hullát hoznak, szőkéket, és úgy dobják le Nekane elé, mintha krumpliszsákok lennének.

– Ezeket lőttük – jelentik.

– Felesleges volt így megkötözni őket – mondja Nekane, és annyira elégedetten néz rajtuk végig, hogy nem is hallja, amint a srácok magyarázzák, hogy nem ők kötözték meg a nőket.

Nekane ismét piát oszt.

– Hozzatok ide az összeset! – parancsolja, miközben osztogatja az üvegeket. – És ha elég nagy halom lesz belőlük, meggyújtjuk, a tűzük majd felmelegít minket!

A srácok erre isznak.

Én nem. Bebújok a hálósákomba, várom a hajnalt. Tudnom kell, mi történik a faluban, miért kötik meg a nőket, és hordják ki a srácok elé. Egyedül és fegyvertelenül megyek ki a kőfotelekhez. Összeszedem a bátorságomat, és rálépek a jégre. Megreccsen, de elindulok.

Kitartás. Kitartás.

A túlparton mintha ismeretlen világba lépnék: más a levegő íze, sűrűsége, a fákról görbe jégcsapok lógnak, és olyan hidegek, hogy hozzájuk tapad a bőröm. Fától fáig megyek, a lábam alatt ropog a jégtakaró. Kiszúrom a falu kéményeiből felszálló lilás füstöt, arrafelé indulok.

Nem kell túl sokat mennem, hogy zajt halljak. Elbújok egy fa mögé, remélem, nem fagyok hozzá, és most először bánom, hogy eldobtam a puskámat.

Valaki a fák között nagy zsákot húz maga után. Mikor közelebb ér... Feketehaj az. Figyelmeztetni akarom, hogy eszébe se jusson most horgászni. Mikor meglát, integet és mosolyog, sőt, mikor közel érek, megölel. Hát ez... kicsit azért meglep. A saját nyelvén magyaráz, be sem áll a szája, hirtelen a maga után vonszolt csomagra mutat.

Egy összekötözött szőke nő.

Na nem, nem, nem, nem...

Ideadja nekem, csináljak vele, amit akarok, én azonban nem fogadom el. Int, hogy menjek, vigyem innen a szőkét, lőjem le. Aztán megölel, mintha hálás volna, és már szalad is vissza a faluba. Ez a nő kihordta a faluja nőtagjait a folyópartra, hogy a srácok lelőhessék? És én... Én meg akartam menteni. Azt hiszem... talán azt kívánom, bár ne tettem volna.

Hulló bombák.

Kitartás.

A szőke nő remeg, legalább annyira a hidegtől, mint a félelemtől. Kiszabadítom, mire felpattan, és letör egy nagy jégcsapot, kardként tartja maga elé. Mutatom neki, hogy tőlem nem kell félnie, és remélem, megérti. Ő is a falu felé indul, közben próbálja eldobni a jégcsapot, de a kezéhez fagyott.

Még sosem éreztem magam ennyire egyedül... És ennyire becsapottnak. Most olyan sziget vagyok, amit elmosott az ár.

Igazságot akarok tenni, azt akarom, hogy Feketehaj... A falu nincs messze, már látom is a fák között. Az épületeket jégpáncél borítja, szerintem ívesek lehetnek, mint az eszkimók kunyhói. Négyszögletes ajtó van mindegyiken. Ember sehol, a földön azonban nagyon sok lábnyomot látok, követem ezeket, így jutok a főtérre.

Az összes szőke férfi itt van, mind kiabálnak, lökdösődnek, Feketehaj pedig hátrál előlük. A tömeg élén az előbb kiszabadított szőke nő: egyik kezében a kötelet rázza, amivel Feketehaj megkötözte, a másikban még mindig a jégcsapot szorongatja.

Kettőjükön kívül más nőt nem látok; szóval Feketehaj terve majdnem sikerült, majdnem megölte a falu összes nőjét. És ahogy ez eszembe jut, ismét látom magam előtt, ahogy rángatják és parancsolgatnak neki, ahogy vele cipeltetik a nehéz vasedényt... Ekkor Feketehaj kiszúr engem. Felém mutogat, mire a falu teljes megmaradt lakossága rám néz. Aztán Feketehaj mond még valamit, és mindenki futni kezd. Felém. Rohanok vissza a folyóhoz.

A férfiak kiabálnak, és amerre futunk, letörnek a jégcsapok, és hozzáfagynak a testünkhöz. A fákról jégpelyhek hullnak, a leheletem belefagy a tüdőmbe. Szerencsére a falubelieket még nálam is jobban legyengítette a tél, így némi túlpörgetett rohanás után szálnalmas csoszogásba kezdünk. Mindjárt a parton vagyok, és azt kívánom, bár bombák hullanának, bár bomb...

Puskalövést hallok, valami eltalálja az oldalamat. Elesek, csúszok a jégen, rá a folyóra, és már annyi jégcsap fagyott rám, hogy ott sem állok meg. A folyó közepén meglátom a jégbe fagyott puskámat.

– Várjál, ez nem szőke! – hallom a srácok hangját.

Még sosem örültem nekik ennyire.

Az örömöm azonnal szétfoszlik, ahogy a srácok a falusiakra lövöldöznek, akik persze gyorsan bevetik magukat a fák közé, és eltűnnek. A srácok kijönnek értem a jégre, összeszedik azt a pár lelőtt férfit, és már visznek is minket Nekane-hez.

Aki a sátor előtt ül, kigombolt ingben. Mikor meglátja a lelőtt falusiakat, ismét piát oszt, a srácok szinte táncolva mennek vissza az erdőbe. Egyedül maradok Nekane-nel.

– Na jöjjön be! – hív a sátorba, és ő már bent is van.

Nem követem. Erre kijön, és belém rúg, én pedig a fagyott földön a sátorba csúszom. Odabent éppolyan hideg van, mint kint, Nekane leül velem szemben, kocogtatja a mellkasában lévő golyókat – zenél rajtuk.

– Mondja, maga valami alternatív háborút vív? Már figyelem egy ideje, de képtelen vagyok megérteni, mi baja. Tudja, mióta ezek bennem vannak, nincsenek érzéseim. Semmiféle érzésem nincs.

Zenél pár ütemnyit a töltényein.

– Na jó... Akkor azt kérdezem, rájött már, miért kellett megütnöm magát, amint megláttam?

Nem válaszolok, mondjuk nem is tudnék, a torkom befagyott.

– Nézze, én segíteni akarok magának... Figyeljen: mikor bevonultam, a legelső nap felsorakoztatott minket a kiképzőtiszt, majd elővette a pisztolyát, és rám lőtt. Így mutatkozott be. Ezeket meg itt – kopogtatja meg a töltényeit – addig lövöldöztem magamba, amíg a szakasz legeredményesebb tagja lettem. Figyelembe véve, hogy milyen ócska fegyvereink vannak, nem tettem magamban nagy kárt. Kész csoda, hogy ezek a fiúk képesek átlőni velük a túlsó partra... Na de! Tudja, mi lett a kiképzőtisztemmel? Végül kihívtam egy barátságos boxmeccsre, és kivertem kilenc fogát. Ezek után még a parancsnokaim is felnéztek rám. Érti? Ha akar valamit, ha hatalmat akar, azt el kell vennie. Senki sem fogja odaadni. Érti ezt?

Nem mondok semmit.

– De tegyünk egy próbát!

Hátranyúl, komoly puskát vesz elő.

– Ez viszonylag pontos, és messzire visz. Bizonyítson nekem! – nyújtja felém a puskát, de már csak megszokásból sem teszem, amit parancsol. – Na jó, akkor tűnjön innen – mondja, de nem mozdulok, így egyszerűen megrúg, kicsúszom a sátorból. A puskát pár másodperc után utánam dobja.

Az esti sorakozónál bejelenti, hogy új szakaszparancsnokot nevez ki: Itxaarót. Azt állítja, Itxaaro ezt annak köszönheti, hogy remek ötlettel állt elő.

– Holnap 7:00-kor mindenki legyen a folyóparton! És tartsatok célra! Lesz mit lőni – mondja, és a medvemancsával megszorítja Itxaaro vállát.

Másnap reggel a kőfotelekhez csoszogok. A meglőtt oldalam rettentően fáj, de már nem vérzik, a seb befagyott. Nekane csodapuskáját ledobom a földre, összekucorodom, és beszélni próbálok, de hiába, a torkom valószínűleg csak a tavaszi olvadással enged ki.

De kitartok, ki kell tartanom.

Ekkor zajt hallok... rotorzajt. Felnézek, fekete helikopter közeledik. Elszáll felettünk, majd hirtelen darabjaira esik..., de nem: a pilótafülke és a két rotor megmarad, a bombák meg legyezőalakban zuhannak a túlpartra.

Szóval Itxaaro előállt egy remek ötlettel... Ami teljesen egyedi, igaz? Életemben először úgy érzem, le tudnék lőni egy embert.

A robbanásokba beleremeg a föld, a lángnyelvek a fák csúcsa felé csapnak, a következő pillanatban pedig megjön a hőhullám. És hirtelen nyár lesz: a jég olvadni kezd, a jégcsapok lezuhannak a fákról, törként állnak a földbe, majd elfolynak. A robbanások utáni tűzből árad a meleg, megrepesztí a folyó jégpáncélját, és szép lassan a torkomat is kiolvasztja. Lenyelek némi jeges vizet.

Nem sokkal később a téli álmot alvó madarak magukhoz térnek, kókadtan ugranak egyik ágról a másikra. A falusiak kikerülik a tüzeket, és összefogdossák a kába madarakat. Fejedelmi lakomára készülnek. Párat közülük, akik üldöztek, megismerek. A puska itt van mellettem, egészen közel. Oda se kellene néznem, hogy kézbe vegyem.

Esik. Arra gondolok, ha nem bombáztunk volna, most havazna.

Tekintetemet a falusiakra szegezem.

Nem pislantok.

Kitartok.

kép | Georg Baselitz művei, flickr.com